

BULLETIN

VAN MONDELINGE VRAGEN EN ANTWOORDEN

VRAGENUURTJE VAN 2017

2017/011 Japans bezoek Ouderenzorg

04/2017

2017/012 Impact hervorming kinderbijslag

04/2017

2017/011 Japans bezoek Ouderenzorg

De heer Ronny Rysermans , OCMW-raadslid

OCMW Gent en het departement Ouderenzorg krijgen stilaan internationale aandacht.

Zo won het woonzorgcentrum Het Heiveld vorig jaar de internationale prijs van 'beste zorgvoorziening voor senioren in Europa'. Deze titel kreeg het naar aanleiding van het project 'Groene zorg'.

Nu vernam onze fractie dat het woonzorgcentrum Het Heiveld opnieuw in de belangstelling heeft gestaan.

Op 24 maart kreeg OCMW Gent namelijk bezoek van vier Japanse professoren van de Ryokuku Universiteit. Deze profs zijn, in het kader van hun onderzoek naar lokaal welzijnsbeleid, langsgegaan bij het woonzorgcentrum Het Heiveld en de assistentiewoningen Wibier.

Onze fractie wenst een antwoord op de onderstaande vragen:

- Wat hield het bezoek van de vier Japanse professoren van de Ryokuku Universiteit concreet in?
- Welke feedback ontving OCMW Gent van deze Japanse professoren?
- Wat is de stand van zaken van het project Groene Zorg?
- Worden er nog dergelijke internationale bezoeken verwacht?
- En heeft OCMW Gent zelf werkbezoeken gepland bij buitenlandse ouderenzorgvoorzieningen? Zo ja, welke?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Geacht raadslid Rysermans,

Beste Ronny,

Professor Takanori Shimizu en 2 collega's van de Ryukoku Universiteit doen een vergelijkende studie over "Local authority social welfare services" tussen België en Japan. We verwachten dan ook de resultaten van hun onderzoek eens dat afgerond is.

In 2016 waren zij hiervoor al op bezoek bij de collega's van de dienst Gelijke kansen en Welzijn, in het najaar komen zij terug voor een bezoek aan de collega's van Sociale dienst.

Hun vraag bij dit bezoek was om in de praktijk te kunnen zien welke diensten wij aanbieden aan ouderen. Ook Japan kampt met een gezinsverdunding en steeds moeilijker opvang voor ouderen binnen het traditionele gezin en in de maatschappij.

Hun interesse gaat breder dan alleen Ouderenzorg maar tijdens dit bezoek wilden zij het woonzorgcentrum, het dagverzorgingscentrum, het lokaal dienstencentrum en de assistentiewoningen bezoeken, allen aanwezig op de site Het Heiveld.

Koen Duyck (communicatiemedewerker OZ) organiseerde het bezoek, en werd begeleid door een tolk.

Hun reacties waren lovend over onze werking en vragen werden uitgewisseld bij de degustatie van het huisbier in Het Heiveld in de vernieuwde cafetaria. Hun reacties in het gastenboek zijn onleesbaar wegens gebrek aan kennis van het Japans maar 1 medewerker schreef : "Everyone is very smile and kindly, thank you so much for having us".

Het project Groene Zorg kende al een stevige fundering met de moestuin, de serre, kookboek, kookeiland en alle activiteiten daaronder + de kippenren.

Op vandaag wordt de serre, moestuin en kippenren verplaatst naar de andere kant van de site wegens de bouw van assistentiewoningen op de huidige locatie. Er wordt ook een doorgang en wandelpaden voorzien die het bereiken van de Groene zone moeten vergemakkelijken voor bewoners en bezoekers. Deze werken worden uitgevoerd door de collega's van FM.

De volksboomgaard werd voor de winter aangeplant (30 hoogstammige fruitbomen van verschillende soorten fruit : appels, peren, kersen, krieken, pruimen, noten. Tussen de bomen worden wandelpaden aangelegd in een volgende fase.

De komende weken zullen de medewerkers van Het Heiveld en de groendienst de moestuin en serre plantklaar maken onder begeleiding van "Gent en Garde", een initiatief van stad Gent dat gratis moestuinadvies geeft aan projecten.

Eind 2017 zal een architect aangesteld worden die de afbraak van de bouwvallige garages op de site zal begeleiden. Die zal ook een studie en plan maken van de behuizing voor de Neerhofdieren, stockruimte en, wat wij noemen de Zorgchalet.

Bedoeling is om samen met bewoners tussen moestuin en dieren activiteiten te doen die voor bewoners een meerwaarde bieden op fysiek, psychisch en sociaal vlak. Activiteiten die momenteel in de

BULLETIN VAN MONDELINGE VRAGEN EN ANTWOORDEN

ouderenzorgsector nog tamelijk onbekend zijn. De dieren zullen er niet alleen zijn om naar te kijken maar worden afgericht om ook activiteiten mee te doen.

Het Heiveld liet zich inspireren door de zorgboerderijen voor mensen met een beperking. Wetenschappelijk onderzoek toonde aan dat dieren in de zorg een hoge invloed hebben op de levenskwaliteit.

De opbouw van de zorgchalet en behuizing voor de dieren en dus de start van het gehele project daarrond is gepland voor 2020.

Naar aanleiding van de award krijgt het departement uiteraard vragen vanuit het buitenland voor een bezoek aan de site en de projecten. Het groene zorg project kunnen we nu helaas nog niet in zijn totaliteit tonen. Het Heiveld had op 12 april nog bezoek uit Frankrijk samen met een organisatie uit Brussel (Confédération Construction Bruxelles-Capitale (CCBC) et la Fédération Nationale Avenir et Qualité de vie des Personnes Agées (FNAQPA).

Verder is er ook nationale aandacht voor onze projecten. We verwachten nog wel aanvragen voor bezoeken en proberen daar telkens positief op te reageren.

Vanuit Het Heiveld hoopt men met het leidinggevend team in juni aan de collega's van Krefeld Duitsland een bezoek te kunnen brengen. Zij mochten in 2014 de award van Beste voorziening in Europa (EAHSA) mee naar huis nemen. Zij werken, zoals eerder gemeld, binnen de zorgfilosofie Eden Alternative en men hoopt daar inspiratie te kunnen opdoen. Binnen dat concept wordt alle zorg bekeken vanuit het perspectief van de bewoner en spelen natuur en dieren een belangrijke rol.

Verdere geplande bezoeken

- Co-housing project in Nederland (bezoek aan 55+ projecten)
- Tweedaagse studiereis Utrecht: Innovatieve Woonzorg
- Driedaagse studiereis Zweden: Zweedse woonzorgmodel (Lokaal ouderenbeleid en Regie)

Woordelijk verslag van het debat

De heer Ronny Rysermans , OCMW-raadslid

OCMW Gent en het departement Ouderenzorg krijgen stilaan internationale aandacht.

Zo won het woonzorgcentrum Het Heiveld vorig jaar de internationale prijs van 'beste zorgvoorziening voor senioren in Europa'. Deze titel kreeg het naar aanleiding van het project 'Groene zorg'.

Nu vernam onze fractie dat het woonzorgcentrum Het Heiveld opnieuw in de belangstelling heeft gestaan.

Op 24 maart kreeg OCMW Gent namelijk bezoek van vier Japanse professoren van de Ryokoku Universiteit. Deze profs zijn, in het kader van hun onderzoek naar lokaal welzijnsbeleid, langsgedaan bij het woonzorgcentrum Het Heiveld en de assistentiewoningen Wibier.

Onze fractie wenst een antwoord op de onderstaande vragen:

- Wat hield het bezoek van de vier Japanse professoren van de Ryokoku Universiteit concreet in?

- Welke feedback ontving OCMW Gent van deze Japanse professoren?

- Wat is de stand van zaken van het project Groene Zorg?

- Worden er nog dergelijke internationale bezoeken verwacht?

- En heeft OCMW Gent zelf werkbezoeken gepland bij buitenlandse ouderenzorgvoorzieningen? Zo ja, welke?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Ja, dank u wel collega.

Eerst en vooral, Liliane De Cock heeft ons daar vertegenwoordigd op het bezoek. Het was internationaal en ook mensen die heel veel interesse hadden.

Het ging hem over professor Takanori Shimizu en 2 collega's van de Ryokoku Universiteit doen een vergelijkende studie over "Local authority social welfare services" tussen België en Japan. We verwachten dan ook de resultaten van hun onderzoek eens dat afgerond is. Dit werd door deze mensen beloofd.

In 2016 waren zij hiervoor al op bezoek bij de collega's van de dienst Gelijke kansen en Welzijn, in het najaar komen zij terug voor een bezoek aan de collega's van de Sociale dienst. Blijkbaar komen ze graag naar Gent. Hun vraag bij dit bezoek was om in de praktijk te kunnen zien welke diensten wij aanbieden aan ouderen. Ook Japan kampt met een gezinsverdunding en steeds moeilijker opvang voor ouderen binnen het traditionele gezin en ook binnen de maatschappij.

Hun interesse gaat breder dan alleen Ouderenzorg maar tijdens dit bezoek wilden zij het woonzorgcentrum, het dagverzorgingscentrum, het lokaal dienstencentrum en de assistentiewoningen bezoeken, perfect allemaal aanwezig op dezelfde site.

Koen Duyck (communicatiemedewerker OZ) organiseerde het bezoek en werd begeleid door een tolk.

De reacties van de mensen waren zeer lovend over onze werking en vragen werden uitgewisseld bij de degustatie van het huisbier in Het Heiveld in de vernieuwde cafetaria. Ze hadden ook reacties in het gastenboek geschreven, maar zijn onleesbaar wegens gebrek aan kennis van het Japans maar 1 medewerker schreef: "Everyone is very smile and kindly, thank you so much for having us".

Het project Groene Zorg kende al een stevige fundering met de moestuin, de serre, kookboek, kookeiland en alle activiteiten daaronder + de kippenren.

Op vandaag wordt de serre, moestuin en kippenren verplaatst naar de andere kant van de site wegens de bouw van assistentiewoningen op de huidige locatie. Er wordt ook een doorgang en wandelpaden voorzien die het bereiken van de Groene zone moeten vergemakkelijken voor bewoners en bezoekers. Deze werken worden uitgevoerd door de collega's van FM. De volksboomgaard werd voor de winter aangeplant (30 hoogstammige fruitbomen van verschillende soorten fruit : appels, peren, kersen, krieken, pruimen, noten. Dat is ook een goede zaak, het is in de plaats van de moestuin. Tussen de bomen worden wandelpaden aangelegd in een volgende fase.

De komende weken zullen de medewerkers van Het Heiveld en de groendienst de moestuin en serre plantklaar maken onder begeleiding van "Gent en Garde", een initiatief van stad Gent dat gratis moestuinadvies geeft aan projecten.

Eind 2017 zal een architect aangesteld worden die de afbraak van de bouwvallige garages op de site zal begeleiden. Die zal ook een studie en plan maken van de behuizing voor de Neerhofdieren, stockruimte en, wat wij noemen de Zorgchalet.

Bedoeling is om samen met bewoners tussen moestuin en dieren activiteiten te doen die voor bewoners een meerwaarde bieden op fysiek, psychisch en sociaal vlak. Activiteiten die momenteel in de ouderenzorgsector nog tamelijk onbekend zijn. Dus ook op dit vlak zijn we een beetje pionier. De dieren zullen er niet alleen zijn om naar te kijken maar worden afgericht om ook activiteiten mee te doen.

Het Heiveld liet zich inspireren door de zorgboerderijen voor mensen met een beperking. Wetenschappelijk onderzoek toonde aan dat dieren in de zorg een hoge invloed hebben op de levenskwaliteit.

De opbouw van de zorgchalet en behuizing voor de dieren en dus de start van het gehele project daarrond is gepland voor 2020.

Daarnaast zijn er natuurlijk nog andere zaken, bijvoorbeeld, en andere bezoeken naar aanleiding van de award die we ook gekregen hebben rond kwaliteit en visie op ouder worden in instellingen. Door die award te winnen zijn er ook natuurlijk andere internationale spelers die dan willen kijken hoe we dat in de praktijk dan doen en hoe we die awards bekomen hebben.

Er zijn ook nog verder geplande bezoeken namelijk:

- Co-housing project in Nederland (bezoek aan 55+ projecten)*
- Tweedaagse studiereis Utrecht: Innovatieve Woonzorgen*
- Driedaagse studiereis Zweden: Zweedse woonzorgmodel (Lokaal ouderenbeleid en Regie)*

Dat zijn nog een aantal zaken die de komende maanden en binnenkort gepland zijn. Goed?

2017/012 **Impact hervorming kinderbijslag**

Mevrouw Emilie Peeters , OCMW-raadslid

Geachte Voorzitter,

De kinderbijslag is één van de belangrijkste instrumenten die Vlaanderen heeft om armoede aan te pakken. Het bereikt alle Vlaamse gezinnen en is een solidariteit tussen kleine en grote gezinnen maar ook tussen begoede gezinnen en gezinnen die het echt nodig hebben. Het kan het verschil maken voor de toekomst van kinderen die in armoede leven.

De Vlaamse regering maakte enkele weken geleden de grote lijnen bekend van de hervorming van de kinderbijslag die in 2019 wordt ingevoerd. Het voorstel bestaat uit een onvoorwaardelijk startbedrag en selectieve en gezinsgemoduleerde toeslagen: de zorgtoeslag (wezen personen met ene handicap), sociale toeslag (inkomensafhankelijk en naar gezinsgrootte) en selectieve participatietoeslagen.

Volgens Minister Vandeuren, gesteund door de armoedetoets die door de Universiteit Leuven werd uitgevoerd, zal door deze hervorming het armoederisico dalen voor alle kinderen en gezinnen in Vlaanderen en zal de armoedekloof verkleinen.

Anderen stellen dit echter in vraag zoals Prof. Bea Cantillondie erop wijst dat een statistisch significante daling van armoede geen substantiële daling is. En dat eenoudergezinnen bijvoorbeeld 21 euro minder zullen krijgen.

Ook in Wallonië kiezen ze resoluut voor een ander systeem. Elk kind krijgt een lager basisbedrag (155 euro in plaats van 160), maar er worden meer correcties op toegepast, waaronder één voor alleenstaande ouders en één wanneer het kind 18 wordt. Die in het Vlaamse voorstel niet bestaan.

We hebben de laatste jaren erg veel sociale besparingen gezien. Het water staat al bij vele gezinnen aan de lippen. We moeten dus ten alle tijden vermijden dat ook deze hervorming het voor hen nog moeilijker maakt.

Graag had ik dan ook vernomen hoe het OCMW tegenover deze hervorming staat?

Welke gevolgen zal dit vermoedelijk hebben voor onze cliënten?

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Geacht Raadslid,

Beste Emilie,

Onderzoek van de KU Leuven toont inderdaad dat het armoederisico zal dalen met 0.9% wanneer het nieuwe kinderbijslagsysteem in voege zal gaan. Het is goed dat de hervorming voor een daling zal zorgen in de cijfers kinderarmoede, echter is het effect klein en in die zin weinig substantieel of ambitieus.

OCMW Gent erkent het belang van structurele maatregelen in de strijd tegen kinderarmoede. Kinderbijslag is een van de belangrijkste instrumenten die kinderarmoede structureel kan aanpakken.

Ik vind het dan ook jammer dat deze hefboom maar beperkt wordt ingezet in de strijd tegen kinderarmoede. De koopkracht van gezinnen staat nu reeds onder druk. Dit onder meer door de hervorming van de kinderopvang, maar ook besparingen op elektriciteit en water. Lokaal beschikken we ook niet over dezelfde mogelijkheden als Vlaams of Federaal om structureel het gezinsinkomen te verhogen. In die zin is de hervorming van de kinderbijslag een gemiste kans om de doelstelling die de Vlaamse regering vooropstelt namelijk kinderarmoede te halveren te behalen.

Het voorstel van de Vlaamse Regering houdt in dat elk kind vanaf 1 januari 2019 een eigen groeipakket met financiële tegemoetkomingen krijgt. Voor de kinderen geboren voor 1 januari 2019 verandert er dus niets. Vanaf 2019 zal OCMW Gent de impact van een eventuele daling in kinderbijslag op het gezinsinkomen opvangen door het systeem van aanvullende financiële hulp (AFH). Binnen AFH wordt ook de kinderbijslag in rekening gebracht om het totale inkomen per gezin te bekijken en bij te passen tot een bepaald bedrag ingegeven door wetenschappelijk onderzoek en politieke keuzes.

Woordelijk verslag van het debat

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Dan hebben we een tweede vraag in verband met impact van de hervorming op de kinderbijslag. Collega Emilie Peeters, a.u.b.

Mevrouw Emilie Peeters, OCMW-raadslid

Geachte Voorzitter,

De kinderbijslag is één van de belangrijkste instrumenten die Vlaanderen heeft om armoede aan te pakken. Het bereikt alle Vlaamse gezinnen en is

een solidariteit tussen kleine en grote gezinnen maar ook tussen begoede gezinnen en gezinnen die het echt nodig hebben. Het kan het verschil maken voor de toekomst van kinderen die in armoede leven. De Vlaamse regering maakte enkele weken geleden de grote lijnen bekend van de hervorming van de kinderbijslag die in 2019 wordt ingevoerd. Het voorstel bestaat uit een onvoorwaardelijk startbedrag en selectieve en gezinsgemoduleerde toeslagen: de zorgtoeslag (wezen personen met ene handicap), sociale toeslag (inkomensafhankelijk en naar gezinsgrootte) en selectieve participatietoeslagen. Volgens Minister Vandeurzen, gesteund door de armoedetoets die door de Universiteit Leuven werd uitgevoerd, zal door deze hervorming het armoederisico dalen voor alle kinderen en gezinnen in Vlaanderen en zal de armoedekloof verkleinen. Anderen stellen dit echter in vraag zoals Prof. Bea Cantillon die erop wijst dat een statistisch significante daling van armoede geen substantiële daling is. En dat eenoudergezinnen bijvoorbeeld 21 euro minder zullen krijgen. Ook in Wallonië kiezen ze resoluut voor een ander systeem. Elk kind krijgt een lager basisbedrag (155 euro in plaats van 160), maar er worden meer correcties op toegepast, waaronder één voor alleenstaande ouders en één wanneer het kind 18 wordt. Die in het Vlaamse voorstel niet bestaan. We hebben de laatste jaren erg veel sociale besparingen gezien. Het water staat al bij vele gezinnen aan de lippen. We moeten dus ten alle tijden vermijden dat ook deze hervorming het voor hen nog moeilijker maakt. Graag had ik dan ook vernomen hoe het OCMW tegenover deze hervorming staat? Welke gevolgen zal dit vermoedelijk hebben voor onze cliënten?

De heer Rudy Coddens, OCMW-voorzitter

Ja, dank u wel collega. U heeft er eigenlijk al een stukje naar verwezen. Maar er is ondertussen ook onderzoek van de KU Leuven gebeurd en dat toont inderdaad aan dat het armoederisico heel beperkt zal dalen met 0,9% wanneer het nieuwe kinderbijslagsysteem in voege zal gaan. Het is goed dat de hervorming voor een daling zal zorgen in de cijfers van kinderarmoede, echter is het effect zeer klein en in die zin weinig substantieel of ook niet zo ambitieus, als je het mij vraagt. OCMW Gent erkent het belang van structurele maatregelen in de strijd tegen kinderarmoede. Kinderbijslag is een van de belangrijkste instrumenten die kinderarmoede structureel kan aanpakken of zou kunnen aanpakken. Ik vind het dan ook jammer dat deze hefboom maar beperkt wordt ingezet in de strijd tegen kinderarmoede. De koopkracht van gezinnen staat nu reeds onder druk. Ik denk dat we dat allemaal weten. Dit onder meer door de hervorming van de kinderopvang, maar ook besparingen op elektriciteit en water. Lokaal beschikken we ook niet over dezelfde mogelijkheden als Vlaams of Federaal om structureel het gezinsinkomen te verhogen. U weet dat er al een hele tijd een duidelijke vraag is om de vervangingsinkomens toch allemaal op te trekken boven de Europese armoedegrens. In die zin is de hervorming van de kinderbijslag een gemiste kans om de doelstelling

die de Vlaamse regering vooropstelt namelijk kinderarmoede te halveren om dat ook te behalen.

Het voorstel van de Vlaamse Regering houdt in dat elk kind vanaf 1 januari 2019 een eigen groeipakket met financiële tegemoetkomingen krijgt. Voor de kinderen geboren voor 1 januari 2019 verandert er dus niets. Vanaf 2019, als natuurlijk het systeem dan nog bestaat en afhankelijk van politieke keuzes die dan gemaakt worden, zal OCMW Gent de impact van een eventuele daling in kinderbijslag op het gezinsinkomen opvangen door het systeem van aanvullende financiële hulp (AFH). Binnen AFH wordt ook de kinderbijslag in rekening gebracht om het totale inkomen per gezin te bekijken en bij te passen tot een bepaald bedrag ingegeven door wetenschappelijk onderzoek en politieke keuzes die we gemaakt hebben, namelijk in ons bestuur, dat we extra aandacht besteden aan gezinnen met kinderen. Dus in die zin kan ik u daarop antwoorden, we zullen dat monitoren. Er kan bijgestuurd worden maar aan de andere kant hadden we liever gehad dat de wijziging in de kinderbijslag toch een grotere hefboom zou geweest zijn om de kinderarmoede aan te pakken.